

EL LLENGUATGE

**Anar a
comprar**

Una frase com *Em vaig a comprar unes sabates* ha de desvetllar necessàriament la temença que es tracta d'un calc literal d'una construcció del castellà: «*Me voy a...*». Però abans d'afirmar-ho categòricament cal veure si aquesta construcció es pot considerar correcta.

En primer lloc, convé recordar que, si bé establim una diferència entre *anar* i *anar-se'n*, en alguns casos concrets usem indistintament aquest verb nu i reforçat amb les partícules pronominals. L'única diferència entre *Vaig a comprar unes sabates* i *Me'n vaig a comprar unes sabates* és que la segona d'aquestes construccions inclou la idea de partida d'un lloc determinat, però el fet innegable és que en la pràctica l'ús de l'una i de l'altra és indistint. D'altra banda, quan anunciem el propòsit de comprar unes sabates —o que ja les hem adquirides— podem completar la nostra comunicació indicant explícitament per a qui les comprem, cosa que, si l'article adquirit és destinat a la mateixa persona que l'ha comprat, es fa per mitjà del pronom reflexiu, amb què tenim *comprar unes sabates* (sense esment de la persona a qui es destinen) i *comprar-se unes sabates* (destinades al mateix comprador). Aquesta nova doble possibilitat originària, per tant, quatre variants de la mateixa frase; les dues abans indicades, més *Vaig a comprar-me unes sabates* i *Me'n vaig a comprar-me unes sabates*.

Com que les construccions formades amb el verb *anar* seguit de la preposició *a* i d'un infinitiu, tant si indiquen l'acció de traslladar-se a realitzar l'acció expressada per aquest infinitiu com si tenen valor de futur immediat, admeten indistintament els pronoms febles en posició anterior i posterior al conjunt verbal, es pot usar perfectament una oració com *Em vaig a comprar unes sabates* amb el mateix valor que *Vaig a comprar-me unes sabates*. L'oració en qüestió, doncs, seria correcta significat que el destinatari de les sabates és el mateix comprador, talment com ho seria si dèiem *Li vaig a comprar unes sabates* (destinades a ell o a ella), però deixaria d'ésser-ho si resultava una simple reducció de *Me'n vaig a comprar...*, talment com és incorrecte de dir «*Em vaig a Paris*» en lloc de *Me'n vaig a Paris*. I, anàlogament, seria incorrecte «*Em vaig a comprar-li unes sabates*» (que ja conté un datiu) i «*Em vaig a dormir*» (que no admet cap reflexiu).

Albert Jané